

DUŠEVNÍ ZDRAVÍ A WELLBEING VE ŠKOLÁCH

Opatření pro duševní zdraví a wellbeing studujících jako synergie organizací sdružených v Partnerství pro vzdělávání 2030+

PODKLADY PRO MÉDIA

Praha 12. 10. 2023 – V dnes zasílaném materiálu se zaměřujeme na problematiku duševního zdraví a také na důvody, proč je důležité mu ve školách věnovat náležitou pozornost. Nabízíme ukázkou konkrétních projektů, programů, opatření a šetření, jež mají za cíl pečovat o duševní zdraví aktérů a akterek ve vzdělávání, pomáhají s celkovou informovaností (duševní gramotnost) a v neposlední řadě mapují současnou situaci v České republice. K podpoře duševního zdraví a wellbeingu dětí, dospívajících a všech ostatních ve vzdělávání je totiž zapotřebí meziresortní i multioborové spolupráce.

Co je duševní zdraví?

Duševní zdraví je „pocit pohody, v němž každý jedinec naplňuje svůj vlastní potenciál, zvládá běžný životní stres, může pracovat produktivně a plodně a je schopen přispívat k prospěchu své komunity“ (**definice** podle Světové zdravotnické organizace, WHO). S duševním zdravím má trable stále více dětí a dospívajících (i dospělých). A to nejen v České republice.

Duševní zdraví jako globální priorita

V roce 2022 Světová zdravotnická organizace označila péči o duševní zdraví za globální prioritu. Současná vláda České republiky považuje duševní zdraví také za jednu ze svých priorit. Od roku 2020 probíhá v ČR reforma péče o duševní zdraví, s níž by se měla proměnit péče o lidi s duševními problémy a nemocemi a s tím spojená osvěta. Reformu popisuje **Národní akční plán pro duševní zdraví 2020 – 2030**. Plnění jednotlivých úkolů se ale zatím protahuje a podle odborníků

a odbornic mu není věnováno takové úsilí, které by s ohledem na závažnost situace mělo.

Jak jsou na tom děti a dospívající?

- Podle webu **Worldometer** je z více než osmimiliardové světové populace 2,3 miliardy dětí a dospívajících.
- Podle **Českého statistického úřadu** je v Česku dětí a dospívajících asi 2,5 milionu.
- Nejvíce dětí a dospívajících v ČR je ve věkové skupině 0–14 let (asi 1,5 milionu) a nejméně ve věkové skupině 15–19 let (asi 0,5 milionu).

„Počet dětí a dospívajících s psychickými poruchami v posledních letech kontinuálně roste. Podle WHO až 14 % dětí a dospívajících ve věku 10–19 let zažije nějakou formu duševního onemocnění. Navíc polovina prvních příznaků duševních onemocnění se projeví již před 14. rokem věku. Psychickou zátěž ještě více znásobila pandemie covidu-19. Válka na Ukrajině potřebu specializovaných služeb psychosociální podpory a duševního zdraví ještě prohloubila...“ uvádí tisková zpráva Národního ústavu duševního zdraví s názvem **NUDZ a UNICEF, ve spolupráci s WHO, podpořil duševní zdraví a psychosociální pohodu žáků a učitelů na základních školách**

Dotazníkové šetření k duševnímu zdraví

Centrum sociálních služeb Praha provádí od roku 2016 každoroční šetření, které je zaměřené na rizikové chování a duševní zdraví žákyň a žáků 2. stupně ZŠ a SŠ v Praze. Nejnovější data jsou z listopadu a prosince 2022, na jejich zpracování se podílel výzkumný tým společnosti Anerva Solution, s. r. o. Výsledky šetření jsou zpracovány do přehledných **infografik**. *„Dlouhodobě můžeme sledovat trendy vývoje duševního zdraví u žáků v Praze. Nyní si od nás obdobné šetření objednal také Ústecký kraj. V jeho případě došlo k rozšíření dotazů i na oblast sebepoškozování a sebevražedného chování žáků a žákyň ve školách. První*

zveřejněná data byla prezentována na Krajské konferenci primární prevence 3. 10. 2023, podrobnější závěry budeme zveřejňovat v dohledné době. Přesto už nyní můžeme říct, že jsou velmi alarmující. Po zkušenosti s šetřením v těchto dvou krajích (v tom pražském mnohaletém) a zároveň na základě srovnání dostupných dat z jiných výzkumů, např. od kolegů z NUDZ, si dovoluji tvrdit, že obdobná situace bude i ve zbytku republiky," uvedl **Roman Petrenko**, zakladatel a konzultant výzkumného týmu Anreva Solution, s. r. o.

14%

žáků vykazuje příznaky vysoké míry úzkosti, dalších 15% žáků pak střední míru úzkosti.

10,6%

žáků vykazuje příznaky těžké deprese, dalších 11,4% žáků středně těžké deprese.

Tito žáci a žákyně (častěji se jedná o dívky) vykazují hodnoty, při kterých je doporučena konzultace odborníka a případně další intervence, což vytváří obrovský tlak na kapacitu daných služeb.

DUŠEVNÍ ZDRAVÍ ŽÁKŮ JE VELMI ŠPATNÉ

MÍRA PŘÍZNAKŮ ÚZKOSTI

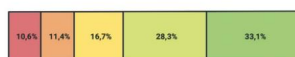

● vysoká ● střední ● mírná ● minimální

Úzkost je kombinace emocí zahrnujících strach, zlé předtuchy a obavy. Vrazející se úzkosti mohou být diagnostikovány jako úzkostná porucha, což je mezinárodně klasifikovaná nemoc. Deprese se projevuje snížením až vymizením schopnosti prožívat potěšení, pokleslými náladami a patologickým smutkem. Také deprese je mezinárodně klasifikovaná nemoc. Škála GAD-7 měří úzkost pomocí sedmi otázek zjímajících se např. o to, jak často zažívají žáci "strach, jako kdyby se mělo stát něco hrozného"; škála PHQ-9 pro depresi má devět otázek, např. jak často má žák pocit, že "zklamal sám sebe nebo svou rodinu".

MÍRA PŘÍZNAKŮ DEPRESE

● těžká ● středně těžká ● střední ● mírná ● minimální

illustration by Storyset

(Zdroj: **Šetření chování a duševního zdraví žáků 2. stupně ZŠ a SŠ v Praze**)

Co říkají aktuální data z Ústeckého šetření?

Na konci minulého školního roku vyplnilo dotazník téměř dvacet jedna tisíc žákyň a žáků středních škol a 2. stupně základních škol Ústeckého kraje. Šetření probíhalo za použití ověřených škál otázek s důrazem na možnost srovnání v rámci České republiky i se zahraničím:

- 49,8 % dotázaných uvedlo velmi nízký nebo nízký wellbeing
- Střední až těžkou úzkostí trpí 33 % dotázaných dětí
- Střední až těžkou depresivitou trpí 34,5 % dívek a 11,9 % chlapců
- Ohrožených rizikem k rozvinutí poruch příjmu potravy je 38,4 % dívek a 10,8 % chlapců
- Za poslední rok se sebepoškozovalo bez úmyslu vzít si život 33,8 % dívek a 9,7 % chlapců
- 41 % dívek a 21 % chlapců za poslední rok uvažovalo o tom, vzít si život
- 16,9 % ze všech žáků se úmyslně poškrábalo, kouslo nebo píchlo i např. ostrým předmětem tak, že to začalo krváčet
- 24,6 % dívek a 10,1 % chlapců v posledních 12 měsících vážně plánovalo, jakým způsobem by si vzali život
- Na základních a středních školách Ústeckého kraje 22,6 % dětí reálně zvažovalo v posledních 12 měsících sebevraždu!

*(Zdroj: První výsledky od **Anerva Solution s. r. o.** Nyní probíhá další zpracování dat a kompletní výsledky včetně infografik budou prezentovány v následujících týdnech.)*

Duševní gramotnost jako nástroj prevence

Pokud mluvíme o duševním zdraví, velmi důležitá je prevence a všeobecné povědomí o této problematice ve společnosti, tzv. duševní gramotnost. Dostupná data totiž ukazují, že poskytuje nezbytný základ pro podporu duševního zdraví,

prevenci a péči a bylo prokázáno, že snižuje stigmatizaci a usnadňuje vyhledání pomoci a včasnou identifikaci psychických problémů. Studie také ukazují, že pro zvýšení duševní gramotnosti je zásadní podpořit socio-emoční kompetence.

Socio-emoční kompetence

Expertky a experti z organizací sdružených v Partnerství pro vzdělávání 2030+, z. ú., vidí rozvoj socio-emočních kompetencí jako základnu pro veškeré dění ve třídě i dobré vzdělávací výsledky žákyň a žáků. V probíhající revizi Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV), která mění obsah vzdělávání v základních školách je zvýšení důrazu na wellbeing a socio-emoční učení plánováno, jak se uvádí v dokumentu *Hlavní směry revize Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*. Podle programového prohlášení vlády by měl být ve školách důraz kladen na občanské vzdělávání, etickou výchovu, finanční a mediální gramotnost nebo kritické myšlení.

Mezinárodně uznávané socio-emoční kompetence jsou tyto:

- **Sebeuvědomování (self-awareness)**
 - schopnost rozpoznat vlastní emoce a uvědomovat si jejich vliv na vlastní chování
- **Seberegulace (self-management)**
 - souvisí se schopností regulovat vlastní emoce, myšlenky a chování
- **Sociální cítění (social awareness)**
 - empatie, porozumění sociálním a etickým normám, uvědomování si sociálních vlivů a sociální opory
- **Zodpovědné jednání (responsible decision-making)**
 - schopnost provádět konstruktivní a respektující rozhodnutí
- **Vztahové dovednosti (relationship skills)**
 - jakým způsobem komunikujeme a reagujeme na druhé lidi

(Zdroj: <https://casel.org/fundamentals-of-sel/>)

NÁSLEDUJE PŘEHLED PROJEKTŮ S OHLEDEM NA DUŠEVNÍ ZDRAVÍ A WELLBEING VE ŠKOLÁCH, Z DÍLNY ORGANIZACÍ SDRUŽENÝCH V PARTNERSTVÍ PRO VZDĚLÁVÁNÍ 2030+

MOBILNÍ TÝMY DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

Mobilní týmy duševního zdraví působí přímo ve školách a mají za cíl pomáhat školákům s psychickými problémy či dalšími speciálními potřebami a pedagogům při jejich práci s heterogenními kolektivy. Týmy jsou multiooborové, se zastoupením sociálních pracovníků a pracovníků, speciálních pedagogů, zdravotních sester, klinického psychologa a malého úvazku pedopsychiatra.

Letos bylo dokončeno dvouleté pilotní období týmů duševního zdraví na Kutnohorsku. Projekt byl financován z Fondů EHP a Norska v rámci programu Zdraví, které zprostředkovává Ministerstvo financí v partnerství s Ministerstvem zdravotnictví České Republiky. Partnery pilotního projektu byly Society for All - SOFA, norské psychiatrické centrum pro děti a mládež [Østbytunet](#) a Pedagogicko-psychologická poradna v Kutné Hoře.

Týmy duševního zdraví úzce spolupracují s [Eduzměnou Kutnohorsko](#), která v regionu intenzivně působí a usiluje o systémovou změnu ve vzdělávání a v současné době fungování týmů také financuje. Byly to právě organizace SOFA a NF Eduzměna, které iniciovaly vznik projektu, přičemž jejich hlavní motivací bylo odpilotovat funkční řešení multidisciplinární podpory škol při vzdělávání dětí, které provází čím dál více problémů, včetně těch na poli duševního zdraví.

Na Kutnohorsku mobilní týmy pro duševní zdraví pokračují dál

[Na Kutnohorsku](#) stále fungují dva týmy. Jeden z nich sídlí na ZŠ Zruč nad Sázavou a druhý na partnerské ZŠ Kamenná Stezka v Kutné Hoře. Každý tým má k dispozici auto a díky mobilitě působí i na dalších školách v regionu.

Služby týmů jsou bezplatné a nízkoprahové, takže se pomoc může dostat ke každému, kdo ji potřebuje, a v rámci možností i včas.

Činnost týmů duševního zdraví by se dala hrubě rozdělit do tří kategorií. V první řadě je to přímá práce s klienty, tedy intervence a přímá péče o děti i rodiny, často ve spolupráci se školami. Druhou je podpora pedagogů a posilování jejich dovedností v práci s dětmi s obtížemi v duševním zdraví a dětmi s náročným chováním. Důležitá je také osvěta tématu duševního zdraví u rodičovské i široké veřejnosti. „*Týmy během dvouletého pilotního působení poskytly podporu celkem 609 klientům, především dětem s psychickými, socioekonomickými či vzdělávacími obtížemi. Realizovaly 48 vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo celkem 1144 osob, především z řad pedagogickým či poradenských pracovníků a rodičů, přibližně 3300 dětí prošlo edukativními programy a přibližně 1000 osob se zúčastnilo 20 osvětových akcí pro veřejnost s tematikou duševního zdraví*“, shrnuje **Lenka Hečková**, odborná garantka projektu Duševní zdraví pro děti a manažerka advokačního týmu Society for All.

Velkým přínosem je i započatá multioborová spolupráce v regionu

Týmy duševního zdraví vyplnily pomyslná bílá místa na mapě podpůrné sítě v regionu a během svého působení se jim podařilo navázat funkční spolupráci nejen s většinou místních škol a Pedagogicko-psychologickou poradnou v Kutné Hoře, ale také s místními sociálními službami, Centrem krizové intervence, Centrem na podporu integrace cizinců a několika dalšími organizacemi, které podporují děti a jejich rodiny.

Neurosekvenční model – opatření založené na vědě

Členstvo mobilních týmů duševního zdraví prošlo v rámci projektu odborným výcvikem v Neurosekvenčním modelu v terapii a ve vzdělávání. Přenos do ČR je jedním z pilířů projektu. Neurosekvenční model, jehož autorem je americký psychiatr Bruce Perry, je přístup k podpoře dětí a mladých lidí založený na

nejnovějších poznatků o vývoji mozku a vlivu negativních zkušeností z dětství na jeho fungování. Týmy duševního zdraví tento model hojně využívají při svých pracovních aktivitách, a to jak klientských, tak vzdělávacích. Inspirací pro ně byla pracovní exkurze u partnera projektu, norského psychiatrického centra pro děti a mládež Østbytunet, kde je tento model již řadu let úspěšně využíván v praxi.

NEVYPUSŤ DUŠI SE ZAMĚŘILO NA PEDAGOGY A STUDUJÍCÍ NA 2. STUPNI ZŠ

Multidisciplinární týmy duševního zdraví pro děti a adolescenty v ORP Kutná Hora podpořil odborný partner Partnerství pro vzdělávání 2030+ **Nevypusť duši, z. s.** realizací kurzu *Duševní zdravověda pro vyučující* – celkem proškolili 120 pedagogů 2. stupně ZŠ a SŠ. Kurz se komplexně zaměřuje na wellbeing vyučujících i studujících ve třídě, předává vyučujícím důležité informace o tématu duševního zdraví, nástroje k péči o sebe i o žákyně a žáky a praktické tipy a postupy pro práci ve třídě (metodika podpůrného rozhovoru, relaxace a mindfulness, říkání NE apod.). Všichni vyučující si odnesli pracovní sešit a balíček obecných i lokálních kontaktů, na které se mohou obrátit, pokud potřebují pomoc oni nebo jejich studujících.

Nevypusť duši spouští nový online program zaměřený na třídní učitele a učitelky

„Nevypusť duši reaguje na stále se zvyšující poptávku škol o podporu v oblasti duševního zdraví, a to hned několika programy, které pomáhají školám tvořit prostředí, kde má téma duševního zdraví své pevné místo,“ uvedla **Marie Hájek Salomonová**, předsedkyně správní rady a spoluzakladatelka organizace Nevypusť duši. Ta tento říjen spouští nový online program nazvaný **Třídnictví jako vztah**, jehož cílem je podpořit vyučující v roli třídních. Čtyři interaktivní setkání se zaměří na to, jak se aktivně starat o wellbeing žáků a žákyň ve třídě, jak bezpečně zapojit aktivity pro podporu duševního zdraví do hodin a také na to, jak pečovat o svůj

vlastní wellbeing a jak využít intervizi, rozvojové kolegiální sdílení, v pracovním cyklu. Potřeba vzniku programu vzešla z dat z evaluace, kterou organizace Nevypuště duši společně s PAQ Research realizovala pro program **Zázemí pro duši** na středních školách.

Nevypuště duši představí výsledky dvou výzkumů zaměřených na duševní zdraví dětí a wellbeing v prostředí škol

V říjnu a v listopadu Nevypuště duši pořádá dvě veřejná setkání, při nichž představí výsledky dvou výzkumů, které proběhly v letošním roce. Prvním setkáním je **Blíž k péči o duši: bariéry očima mladých**, které proběhne 19. 10. v Magenta Experience Center a zaměří se na bariéry, na které děti a mladí narážejí při hledání odborné péče a hledání způsobů, kterými péči k dětem přiblížit. Druhé setkání **Wellbeing jako nezbytná součást vize školy** proběhne 15. 11. tamtéž, představí data z evaluace programu Zázemí pro duši a bude se věnovat důležitosti zakotvení wellbeingu ve vizích českých škol a roli leadershipu v tomto procesu. Součástí obou setkání jsou panelové diskuse s experty a expertkami a ukázkové workshopy Nevypuště duši.

NÁRODNÍ ÚSTAV DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ VYTVOŘIL VZDĚLÁVACÍ PROGRAM VŠECH PĚT POHROMADĚ

Konzultační partner v Partnerství pro vzdělávání 2030+ **Národní ústav duševního zdraví** vytvořil společně s dalšími odborníky program nazvaný Všechny pět pohromadě, který se zaměřuje na zvyšování duševní gramotnosti žáků 6. a 7. tříd, ale také učitelů. Je koncipován tak, aby mohl být po proškolení pedagogů a pedagožek vyučován během jednoho pololetí v rámci předmětu Výchova ke zdraví.

Program se skládá z 18 lekcí rozdělených do pěti témat: duševní zdraví, emoční gramotnost, vztahy, komunikace a první pomoc v oblasti duševního zdraví. Základním prvkem výukových lekcí i školení pro vyučující je pozitivní duševní

gramotnost, která se zaměřuje na rozvíjení a udržení optimální duševní pohody, budování odolnosti, silných stránek a schopnosti čelit výzvám a stresu. „Program byl poslední dva roky implementován na šedesáti náhodně vybraných školách Plzeňského a Karlovarského kraje, prošel revizí a připravuje se jeho rozšíření do dalších škol. Nyní zjišťujeme zájem učitelů o školení a v případě naplnění kapacity ho uskutečníme ještě tento rok. Více informací lze najít na stránce dzda.cz/vsech-pet-pohromade,“ říká **Magdalena Lukasová**, koordinátorka vzdělávání pedagogických pracovníků NUDZ.

SOFA PODPOŘÍ ŽÁKY ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOL V SOCIO-EMOČNÍM UČENÍ PROSTŘEDNICTVÍM OSVĚDČENÝCH METODIK RRRR

Zakládající organizace Partnerství pro vzdělávání 2030+ SOFA uplynulý školní rok pilotovala australské **Metodiky RRRR**, které se zaměřují na podporu rozvoje socio-emočního učení žáků a žákyň základních a středních škol. Jsou zpracovány jako ucelený soubor pro jednotlivé ročníky, které studujícím v průběhu celého studia pomáhají rozvíjet znalosti, dovednosti a postoje v osmi oblastech – emoční gramotnost, silné stránky osobnosti, zvládnání náročných situací, řešení problémů, zvládnání stresu, vyhledání pomoci, gender a identita a pozitivní vztahy.

Jak už bylo uvedeno, cílená podpora rozvoje kompetencí ve zmíněných oblastech má pozitivní vliv na wellbeing a duševní zdraví dětí a dospívajících. Metodiky mohou učitelky a učitelé využít v rámci výuky předmětů (Český jazyk, Výchova ke zdraví, Etická výchova aj.), při vedení ranních kruhů nebo třídnických hodin. Jejich velkou výhodou je právě návaznost témat napříč vzděláváním a uživatelská nenáročnost pro vyučující. V Austrálii jsou oficiálním zdrojem výuky v oblasti socio-emočního učení. Pilotáž metodik byla dokončena a metodiky budou školám k dispozici od listopadu 2023.

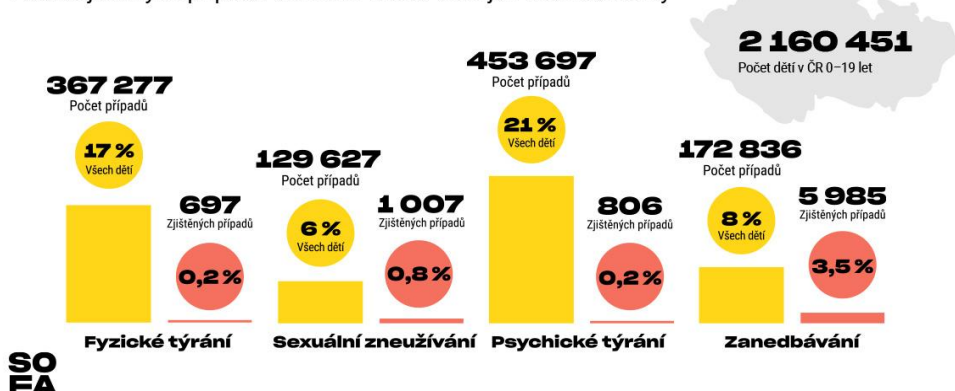
Karta KID pomůže včas identifikovat ohrožené děti

Karta KID vznikla ve spolupráci čtyř ministerstev a organizace SOFA. Ministerstva práce a sociálních věcí, školství, vnitra a zdravotnictví pracovaly na sjednocení indikátorů ohroženého dítěte napříč resorty v rámci úkolu z Národního akčního plánu pro duševní zdraví na období 2020–2030. Má pomoci všem profesím, které pracují s dětmi, včas rozpoznat signály ohrožení dítěte a zajistit jeho ochranu. Název KID je zkratkou tří klíčových prvků pro účinnou pomoc ohroženému dítěti: kooperace, identifikace, důvěra.

Negativní zkušenosti v dětství, jako je týrání, zneužívání nebo zanedbávání mají zásadní dopad na fyzické i duševní zdraví v dospělosti. Děti vystavené zvýšenému stresu v rodinném prostředí mají vyšší pravděpodobnost rozvoje deprese, užívání návykových látek a sebevražd. V České republice se zatím daří zachytit jen zlomek dětí, které jsou vystaveny špatnému zacházení, jak ilustruje infografika níže, a Karta KID by to měla pomoci změnit. K dispozici je kromě samotných **Karet KID a metodik k nim** i **e-learningový kurz**, který interaktivní formou seznamuje se všemi důležitými aspekty identifikace a podpory ohrožených dětí. Vyučující, sociální pracovníci a pracovníci, odborníci a odbornice ze složek integrovaného záchranného systému, tak mají k dispozici nový nástroj, jak včas rozpoznat ohrožené dítě.

Přestaňme přehlížet ohrožení dětí

Počet zjištěných případů ohrožení dítěte tvoří jen zlomek reality

Co dál?

Následují další odkazy a kontakty na PR kolegy a kolegyně organizací sdružených v **Partnerství pro vzdělávání 2030+**. Tématu duševního zdraví aktérů a akterek ve vzdělávání se organizace dlouhodobě věnují a pokud budete mít zájem o další informace či vyjádření neváhejte se na nás obracet. Vyjádření expertek a expertů z tvůrčího týmu **Wellbeing** pod vedením **Lenky Felcmanové** ráda zprostředkuji:

Klára Červinková, mediální aktivity **Wellbeing ve škole**,
klara.cervinkova@partnerstvi2030.cz, 734 732 643

ZDROJE A DALŠÍ INFO

Duševní zdraví (edu.cz) V roce 2021 vznikl web **Duševní zdraví ve školách**. Na webu najdete informace, materiály, metodiky, videa, kurzy a další zdroje pro podporu duševního zdraví žáků i pedagogů. Web spravuje Národní pedagogický institut (NPI) společně s MŠMT. Mezi další partnery, kteří web vytvořili, patří i Národní ústav duševního zdraví (NUDZ) a další.

NUDZ: Vzdělávání a kurzy – Duševní zdraví dětí a adolescentů

SOFA: Projekt Signály komplexní a efektivní podpora ohrožených dětí

NPI: Metodika – Identifikace žáků se sociálním znevýhodněním v základní škole edu.cz

INFOGRAFIKY

Národní ústav duševního zdraví: **Co je duševní zdraví**

Národní ústav duševního zdraví: **Jak rozumět emocím**

Národní ústav duševního zdraví: **Jak podpořit duševní zdraví vašeho dítěte**

Národní ústav duševního zdraví: **Materiály pro školy**

Národní ústav duševního zdraví: Materiály pro rodiče

Národní ústav duševního zdraví: Materiály pro děti

Nevypust' duši: Infografiky pro učitele

SOFA: Socio-emoční učení – Society For All

AKCE

Týdny pro duševní zdraví – kalendář akcí po ČR do 31. 10. 2023

O ORGANIZACÍCH

Nadační fond Eduzměna

Pracujeme na trvalé proměně vzdělávání. Od roku 2020 hledáme na Kutnohorsku společně s pedagogy, dětmi, rodiči, vedením škol a jejich zřizovateli cesty, jak školy v regionu dál rozvíjet. Jak dosáhnout toho, aby děti chodily do školy rády a škola je dokázala připravit do života.

Nyní je náš pilotní projekt v poločase – má za sebou řadu výsledků a dat, popsané slepé uličky i příklady dobré praxe. A tak jsme začali ověřovat postupy, jak to, co funguje v jednom regionu - obci s rozšířenou působností, šířit do dalších: rychleji, jednodušeji, efektivněji. Od března 2023 spolupracujeme s dalšími čtyřmi regiony. Z celkem čtrnácti uchazečů jsme vybrali Turnovsko, Šumpersko-Zábřežsko, Přešticko-Blovicko a Českobudějovicko, jejichž týmy nyní prochází zážitkovým výcvikem, stážemi a supervizí.

Po pěti letech, v roce 2025, celý proces vyhodnotíme a náš model rozšíříme. Naší ambicí je, aby se v roce 2030 používal na školách ve 20 % regionů Česka.

Martina Pařízková, manažerka komunikace, martina.parizkova@eduzmena.cz,
777 771 082

Národní ústav duševního zdraví

Národní ústav duševního zdraví (NUDZ) je moderní výzkumně a klinicky orientovaná instituce pro oblast duševního zdraví. Ústav je koncipován jako centrum základního, experimentálního a aplikovaného výzkumu se zaměřením na výzkum neurobiologických a psychosociálních mechanismů spojených se vznikem a průběhem nejzávažnějších duševních poruch a navazující vývoj a testování nových diagnostických a léčebných metod. Dalším důležitým úkolem je poskytování analýz a expertiz pro státní správu v oblasti organizace péče o duševní zdraví včetně aktuálně probíhající reformy psychiatrické péče. Svou činností se podílí na kultivaci a rozvoji oboru nejen v odborné rovině, ale také ve vztahu k široké veřejnosti.

Klinická část ústavu poskytuje standardní i vysoce specializovanou lůžkovou a ambulantní psychiatrickou péči. Současně jakožto Klinika psychiatrie a lékařské psychologie 3. lékařské fakulty Univerzity Karlovy zajišťuje pregraduální a postgraduální vzdělávání jak v oborech klinických (psychiatrie, psychologie), tak v oblasti neurověd. NUDZ patří mezi přímo řízené organizace Ministerstva zdravotnictví ČR a vznikl k 1. lednu 2015 transformací Psychiatrického centra Praha.

Magdalena Lukasová, koordinátorka vzdělávání pedagogických pracovníků NUDZ, magdalena.lukasova@nudz.cz

Nikola Zwrtková, vedoucí Oddělení komunikace a PR, +420 732 718 485, nikola.zwrtkova@nudz.cz

Jan Červenka, tiskový mluvčí, +420 774 851 335, jan.cervenka@nudz.cz

Nevypuť duši, z. s.

Nezisková organizace Nevypuť duši se zaměřuje na péči o duševní zdraví, organizuje preventivní programy pro školy i veřejnost a zasazuje se o systémové změny v oblasti duševního zdraví. Tým psychologů, lékařů, sociálních pracovníků a mladých lidí se zkušeností s duševním onemocněním spolupracuje s vládními

i nevládními organizacemi a za šest let prošlo jeho programy přes 20 000 účastníků. Cílem organizace je pomáhat školám tvořit prostředí, kde má téma duševního zdraví své pevné místo a do konce roku 2025 proškolit v tématu duševního zdraví 1500 pedagogů a umožnit absolvování programů pro SŠ až 30 000 dětí.

Aneta Brunerová, PR koordinace, aneta@nevypustdusi.cz

Society For All, z. s. (SOFA)

Nevládní organizace, která se již dvanáct let věnuje tomu, aby každé dítě mělo zajištěno kvalitní vzdělávání, které reaguje na jeho individuální potřeby, a podporuje systémové kroky k funkční mezioborové spolupráci v ochraně ohrožených dětí. Ve spolupráci s širokou sítí zahraničních partnerů do ČR přináší výzkumně ověřené přístupy k podpoře dětí se speciálními potřebami včetně těch s náročným chováním a obtížemi v duševním zdraví. Pomáhá školám a službám pro děti a mládež měnit přístup k podpoře duševního zdraví a řešení náročného chování prostřednictvím trauma respektujícího přístupu, pozitivní podpory chování PBIS a rozvoje socio-emočních kompetencí. Jen v uplynulých dvou letech v těchto tématech proškolila 7400 učitelů a téměř 2000 sociálních pracovníků. Spolupracuje s resorty MŠMT, MPSV, MV a MZdr, organizacemi UNICEF a WHO na řadě témat týkajících se komplexní podpory ohrožených dětí.

Martina Špittová, PR specialista, +420 730 862 526, martina.spittova@so-fa.cz

Partnerství pro vzdělávání 2030+, z. ú.

Partnerství 2030+ založilo v červnu 2020 sedm významných platforem ve vzdělávání podpisem Memoranda o Partnerství pro vzdělávání 2030+: Asociace krajských vzdělávacích zařízení, Asociace ředitelů základních škol ČR, Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání (dnes SOFA), Česká rada dětí a mládeže, Nadační fond Eduzměna, Národní síť Místních akčních skupin ČR a Stálá konference asociací ve vzdělávání (SKAV). Zapojené organizace se

ztotožňují se dvěma hlavními cíli Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ a chtějí aktivně přispět k jejich naplnění: 1. Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život. 2. Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů. V dubnu 2021 se přidalo sedm organizací v roli odborných partnerů: Asociace výchovných poradců, Centrum Locika, Centrum sociálních služeb Praha – Pražské centrum primární prevence, EDUin, Jednota školských informatiků, Učitel naživo a Učitelská platforma. V červnu 2022 se k Partnerství 2030+ přidaly další čtyři organizace odborných partnerů: Asociace pracovníků Pedagogicko-psychologických poraden, Cyril Mooney Education, Nevypusť Duši a PAQ Research. V září 2023 se již dvanáctým odborným partnerem Partnerství 2030+ stala Replug me Education. V listopadu 2022 byl založen a zapsán ústav Partnerství pro vzdělávání 2030+, z. ú. Od ledna 2023 vystupuje Partnerství pro vzdělávání 2030+ již jako samostatná organizace. Našimi konzultačními partnery ústavu jsou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Česká školní inspekce, Asociace krajů České republiky a Národní ústav duševního zdraví.

Finančními partnery Partnerství pro vzdělávání 2030+ jsou Nadace České spořitelny, Nadace RSJ, Nadace BLÍŽKSOBĚ, Nadace Lilie & Karla Janečkových, Nadační fond Kladné nuly a Nadace ČEZ.